

MAGYAR LLOYD

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK:		FELELŐS SZERKESZTŐ STEINER JÓZSEF.	HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSI PÉNZEK a kiadóhivatalba: Budapest, V. fürdő-utca 4 intézendők.
Egész évre 8 forint.	Félévre 4 forint.		
Egyes szám ára 20 krajczár.			

Az állampénztári kimutatás.

A pénzügyminiszterium a napokban tette közzé a pénztári kimutatást az államháztartás utolsó negyedéről, a mivel egyszersmind áttekintést nyerünk az 1884. évi államháztartás pénzügyi eredményéről.

A mi az eredményt illeti, mindenekelőtt konstatálnunk kell, hogy az 1884. évi mérleg az előző évivel szemben 3.476,009 frt 31 krral kedvezőbb. A bevételi többlet az egyenes adóknál, a bélyegeknél, a díjaknál végre a dohányjüvedéknél mutatkozik. Ezzel szemben bevételi keveslet van a magyar kir. államvasutaknál, a szőlődezsma váltásnál, a lottónál, a posta- és táviradónál, a bányászatonál és az állami lótenyészintézeteknél.

Az egyenes adóbevételek az 1884. évre egészben 95 millió 220,000 frttal irányoztatottak elő, befolyt 97.040,527 frt vagyis 1.820.527 frttal több, mely többletből azonban leszámítandó a pénzügyi igazgatásnál az engedélyezett hitelhez képest mutatkozó tulkiadás vagyis 1.991,347 frt. Ha ezen kiadási többlet a bevételek összegével kompenzáljuk, akkor eredményként kitűnik, hogy megközelítőleg az előirányzott összeg folyt be. Az egyenes adóbevételeknél tehát a kimutatott többlet csak fiktív természetű, mert paralizálják az a kiadás többlete által; mindazonáltal örvendetes jelenségnek vehetjük, hogy a nem épen kedvező gazdasági helyzet dacára az egyenes adóbevételek rendszeresen folytak be. Meglehet egyébiránt, hogy ez csak a nagyobb behajtási szigor eredménye, a mennyiben a pénzügyigazgatásban mutatkozó tulkiadás adóbehajtási költségekből állott elő legnagyobb részben.

A fogyasztási adók 21.014,117 frttal voltak előirányozva, tényleg befolyt 22.260,221 frt, tehát 1.255,104 frttal több. Ezen jelenség mindenesetre örvendetes volna, ha bizonyosan tudnók, hogy az tisztán a nagyobb fogyasztás és így a lakosság nagyobb vételerejének kifolyása. De azt határozottsággal nem mondhatjuk. És mivel alig tehető fel, hogy a lakosság vagyonosodása okozta volna a fogyasztási adóknál mutatkozó többletet, inkább azt kell feltennünk, hogy az előző években eszközölt fogyasztási adó emelésekre vezethető vissza a bevételi szaporodás.

Közgazdasági viszonyainkat nem a legjobb színben tünteti elő a bélyeg- és jogilletékek, valamint díjakból befolyt jövedelmek szaporodása. Ezen a czimen előirányoztatott 24.892,000 frt, befolyt pedig 26.566,960 frt, vagyis 1.674.060 frttal több. Nincs mit örvendennünk az ezen czimból eredő jelentékeny bevételi többletnek, mert hiszen mi egyébről tanuskodik ez, mint arról, hogy népünknek ősi szokása, a perlekedés, nagyobb mérveket ölt, hogy a birtokváltozások száma szaporodik s az ingatlan vándorol egyik kézről a másikra. A sok per, a nagymérvű bélyegfogyasztás, következtetni enged arra, hogy különösen az üzleti világban a kötelezettségek teljesítése nem eszközöltetett önkénytelen, a mi ismét nem másnak a jele, mint annak, hogy az üzlet pang és az elvállalt kötelezettségek teljesítésére hiányzanak az eszközök.

A dohányjüvedéknél netto bevételként előirányoztatott 19.055,599 frt, befolyt pedig 21.942,513 frt, tehát több 2.886,914 frttal. A sójüvedéknél az előirányzott nettobevétel tett 11.990,318 frtot, befolyt 12.378,071 frt, tehát több 387.753 frttal. Az állami jóságok tiszta bevétele az előirányzat szerint tett 2.136,857 frtot, befolyt pedig, dacára annak, hogy az államjóságok eladása 10.041,561 frtot eredményezett, 2.224,413 frt, tehát több 87,556 frttal. Az államnyomda tiszta bevétele az előirányzattal szemben 64,987 frttal, végre az államerdők tiszta bevétele pedig ugyanazzal szemben 567,176 frttal nagyobb. Ezen tételek között legnagyobb bevételi többlet mutatkozik a dohányjüvedéknél. Csakhogy az állami gazdálkodás épen ezen ága az, a melynek köréből ujabban sok panaszt hallunk. A dohánytermelők váltig erősítgetik, hogy a jelenlegi dohánybevéltési árak mellett a termelés reájuk nem hasznot hajtó s különösen a kisebb dohánytermelők egyáltalában nem kapnak a beváltásnál annyit, hogy előlegeiket törleszthessék. A sójüvedéknél a többlet bizonyára a tulságosan fiskális szempont eredményezte, melynél fogva a lassan terjedő állattenyésztés tuldrágán kénytelen fizetni a sót. Ha a kormány figyelmbe venné a mezőgazdák jogos kívánságait az olesó marhasó tekintetében, akkor aligha eredményezne a sójüvedék oly nagy bevételeket. És azt hisszük, közzadásunkra nézve mindenesetre üdvösebb volna, ha az állattenyésztés előmozdítása érdekében megengedtetnék a denaturizált sónak árulása, mintha ezen intézkedés késleltetésével a mezőgazdaság fejlődése visszatartatik, egyidejűleg azonban a sójüvedék egyre nagyobb hozadékkal dicsekszik.

Jelentékeny bevételi keveslet mutatkozik a pénztári kimutatás szerint az államvasutaknál és gyáraknál. E czimen előirányoztatott 10.944,350 frt és az időközben államosított vasutakkal együtt 11.066,030 frt. A bevételi többlet azonban november végeig csak 8.055,571 frtot tett ki, vagyis 3.010,459 frttal kevesebbet az előirányzatnál. A pénztári kimutatás megjegyzi ugyan, hogy a kimutatott 8.055,571 frtba az október és november havi bevételek ideiglenes adatok alapján vétettek föl és hogy a leszámolások alapján végleg megállapított bevételek az eddigi tapasztalás szerint mindig kedvezőbbek szoktak lenni, miután az idegen vasutak részéről a csatlakozási forgalomban és kartellszerződések alapján nem jelentékeny összegek adatnak még át a magy.kir. államvasutaknak. Ezen állítás példával illusztrálására a kimutatás felhossa, hogy a magyar államvasutak netto-bevétele 1884 január 1-től szept. végeig az ideiglenes adatok alapján 5.592,833 frt 90 krajczárt tett, míg a végleges bevétel ugyanazon időre 6.165.142 forint 40 krajczárra rugott. Mindazonáltal nem valószínű, hogy a 3.010,459 forint hiány a decemberi bevételekből kikerüljön, noha ezek az ideiglenes felállítás szerint 2.365,675 forintra rugnak. Az államvasutak rovatánál

tehát mondhatni, hogy a bevételek az előirányzott összeg alatt fognak maradni. Ezzel meg van döntve azon nagy garral hirdetett állítás, hogy az államvasutak évről-évre többet jövedelmeznek. Mert, ha tényleg a bevételek nagyobbak is, nem szabad felednünk, hogy a hálózat is évről-évre terjed. Ha tehát az aránylagos jövedelmezést vesszük, akkor a magyar államvasutak nem oly fényes vállalat, mint azt a kormány közegei hirdetik. Nem akarjuk ezzel állítani, mintha közlekedési politikánk káros vagy csak hiányos is volna; az államvasutak vezetősége ellen sem lehet kifogást emelni, de nem mellőzhetjük utalni arra, hogy az éveknek még hosszú sora fog elmulni addig, a míg a magyar államvasutak oly jövedelmet fognak hozni, a melyből kitelnek azon kamatok, a melyeket az állam a vasutak építkezési tőkéje vagy vételára után hitelezőinek fizet.

Mindezt összevéve 1884-ki háztartásunk eredményeit nagyjában örömmel fogadjuk, mert arról az egyről kétségtelen bizonyosságot tesz, hogy államháztartásunk a javulás útján van s hogy ezen javulás, habár kismervű és lassu is, de mindenesetre folytonos.

Beraktározás és árukezelés az elevátorokban.

Nemrég említettük, hogy úgy a kereskedők, mint a hajótulajdonosok bizalmatlansággal viseltetnek az elevátor mázsája iránt, miután előfordult, hogy 2000—4000 métermázsás hajók kirakodásánál 20—150 métermázsas mennyiségig hiányok fordulnak elő. A kereskedővilág tehát nem bizik az elevátor mázsálásának hitelességében és mivel az nem magán — hanem közintézmény, követelik, hogy szakértők jelenlétében tétessenek próba-mérlegelések a város és az elevátor mázsáin, melyhez a kereskedők és a magánhajótulajdonosok lennének meghíandók.

Fölmerült ezen ügy legközelebb a fővárosi kereskedők és hajótulajdonosoknak február hó 3-án a Lloyd-társulat helyiségeiben tartott értekezletén is. És ez alkalommal kijelentették piacunk legnagyobb kereskedőháza, hogy miután általánosan ismeretes botrányos gazdálkodás folyik a közraktároknál és úgy a súlyhiányok, mint az árukezelésnél a rendtelenség napirenden vannak, ők az elevátorokba nem raktározni be és beraktározott árukra nem nyújtanak előleget.

Az elevátorok feladatukká tüzték ki a gabonák osztályozását (typirozását), úgy mint Amerikában történik és igen különös, hogy a vállalat igazgatója, *Pekár Imre* ur, ki épen ezt tüzte ki az elevátorok feladatává, mint ezt a Gazda Körben alkalmilag kijelentette, beismerte, hogy az elevátorokban beraktározott gabonákat keverni sem lehet a gabonát az elevátorokban, akkor találkozik-e oly sültbolond az országban, ki elhinné azt, hogy ezen intézménynél gondolni lehet a buzának leendő osztályozására! De hát minek fessegessük ezt, elég ha a sok levél közül, melyek ez ügyben hozzánk érkeztek, felemlítjük egy szerencsétlen vidéki áldozat levelének tartalmát. A vidéki kereskedőnek volt 350 métermázsas 78 kilós és 300 métermázsas 74 kilós buzája. Megbízást adott az elevátornak, hogy buzáját keverjék össze, hogy egyenlő minőségre hozzák. A buza összekevertetett és annak megtörténtével mustrát hozatott az áru tulajdonosa, melynek sulya 76³/₁₀ kilogramm volt. Eladta a buzát 76 kilo jóállással. A malom átvevője a buza átvétele alkalmával könnyebbnek látván a buzát, közös mustrát hozott belőle a vevővel együtt a tőzsde szabályozó mérlegén leendő suly konstalálására. A próba

sulya 74¹/₁₀ kilogramm volt — vagyis 190 dekagrammally kevesebb. És mi kára volt ebben a beraktározónak? A tőzsdeszokások értelmében 70 dekagramm hiánynál nem tartozik a vevő az árut átvenni. Hogy árcsökkenésnél a vevő ezen jogával él és az eladó kárára, azt mindenki nagyon természetesnek találandja.

Most azonban vevő nem élt azon jogával — nem követelte más árunak jótállt sulyban szállítását, mihez joga lett volna, hanem átvette a kisebb sulyú árut és köteles volt eladó megtéríteni a 190 dekagramm minőségi sulyhiányért

1. Az első 70 dekagrammért 1 ² / ₁₀ % -ot.	
ez a buza árhoz képest kitesz . . .	9 ¹ / ₁₀ krt.
2. A többi 120 dekagrammért, dekagrammonként 1 krt vagyis . . .	120 krt.
összesen . . .	129 ¹ / ₁₀ krt

métermázsánként.

És így a vidéki kereskedőnek 650 métermázsas buzájánál 739 frt 15 krajczár kára volt.

Ha paraszt napszamosokra bizta volna a 350 métermázsas 78 kilós és 300 métermázsas 74 kilós buzát, hogy összekeverjék, sokkal olcsóbban elérte volna a célt és nem károsult volna oly nagy mérvben.

Nem csoda, ha felháborodást szülnek az ilyféle állapotok, melyeknél egyesek hibái folytán tönkre jutnak becsületes magyar gazdák és kereskedők. Már-már azt mondogatják, hogy bátrabban lehet a bakonyi erdőt passzírozni, mint a fővárosi elevátorokat. Ott van legalább zsandár, a ki fegyverrel oltalmazza a becsületes utazót a tolvajok és rablók ellenében; de a fővárosi elevátorok ellenében nincs óvó szer; minden beraktározó védtelenül ki van szolgáltatva egy vas gépnek, melynek «működéséért» nem akar senki sem szavatosságot vállalni.

Négy év óta folyik a közraktárakban az a gazdálkodás, mely sok gazdát és sok kereskedőt tönkre tett az amerikai találmánnyal. És történik mindez Széll Kálmán ur vezetése alatt. Nem hihetjük, hogy neki tudomása lenne arról, a mi a közraktárakban történik, mert ez esetben, hiszszük, hogy tudná kötelességét. Igen loyális volt felszólalásunk lapunk 4-ik számában, személyesen is felkértük az áruosztály vezetőjét tegye magát érintkezésbe a közraktári vezetőkkel és igyekezzenek a tapasztalt bajoknak elejét venni. De úgy látszik, hogy mindez nem használ semmit, a vállalat egy nagy nyavalyában szenved és ez az, hogy a 10 millió alaptőkére támaszkodik és ebbeli hatalmát minden irányban felhasználja. De hát ez nem elég és előbb-utóbb a leszámítoló banknak meg kell hajolnia a közvélemény követelése előtt.

Nézzük csak a programot, melyet Széll Kálmán irt alá 1881. év június 14-én. Ezen programban ő excellentiája szó szerint azt mondá, hogy: «*Hazafiúi kötelességének tartotta ezen nemcsak a fővárosra de az egész országra nézve nagyfontosságú intézmény helyes életbeléptetésére nézve közreműködését felajánlani.*»

E szavakra támaszkodva apellálunk Széll Kálmán ur hazafiúi kötelességére. Ha felajánlotta az ország színe előtt közreműködését, akkor reméljük, hogy szavát be is fogja váltani, különben azt kellene hinnünk, hogy az egész közraktári vállalat csak komédia, mely azért létesült, hogy néhány országgyűlési és fővárosi képviselőnek sinecurát biztosítson syndikatusi haszon, és évi rendes jutalék alakjában.

Nem czélunk a botrányhajhászat, de követeljük, hogy a közraktárakban végre rend legyen; hogy a gazda, a kereskedő, ki gabonáját ezen intézetbe helyezi el, azt megcsonkítatlan mennyiségben vissza is kapja. Hogy ezen követelésünk méltányos, azt minden józan gondolkozásu

ember be fogja látni. Ezért kérjük az elevatorokat kezelő bank igazgatóságát, tegye meg saját kezdeményezéséből a szükséges lépéseket az intézmény szervezésében és működésében, hogy a minden oldalról felzuduló okadatolt panaszok elnémuljanak. Akkor aztán mi is napirendre térünk az ügy fölött.

A Dunarakpart ügye.

A fővárosi gabona és terménykereskedők, valamint magánhajótulajdonosok értekezlete f. hó 3-ántartatott meg a Lloyd-társulat kis termében. Jelen voltak Halpert Izidor (Magyar ált. hitelbank), Weisskopf Jakab (Cohn Vilmos czégtől), Strasser Rezső (Strasser és König czégtől), Ertner Arthur, Laufer Henrik (Russo Izrael és fiai czégtől), Kosztovics László (Kosztovics Istv. czégtől), Mauksch József (Mauksch testv. czégtől), Weisz Henrik, Blau Arnold (Blau Lázár és fia czégtől), Freund Zsigmond (Freund Jakab és fiai czégtől), Reich Lajos (Wolfinger és Reich czégtől), Popper Gusztáv (Popper Armin és fiai czégtől), Schlesinger Pál (Schlesinger és Polakovics czégtől), Feld Ede, Strausz Sándor; Weisz Jakab és Steiner József a Magyar Lloyd szerkesztője.

Az értekezletet az összehívást eszközölő Magyar ált. hitelbank nevében Halpert Izidor nyitotta meg azzal, hogy a megjelenteket az elnök és a jegyző megválasztására hívta fel. Erre elnökké egyhangulag Freund Zsigmond, jegyzővé Steiner József választották meg.

Az elnök megbízásából jegyző felolvasta Várady Károlynak a fővárosi partheosztási bizottság elnökének általunk már közölt átiratát, melynek értelmében a fővárosi gabona- és terménykereskedők, nemkülönbén magánhajótulajdonosok véleményadásra kértnek föl a magánhajózásra fennálló szabályzat módosítása tárgyában.

Az értekezlet tudomásul véve az átirat tartalmát, köszönetét fejezi ki a fővárosi tanácsnak, valamint a partheosztási bizottságnak azon előzékenységet, a melylyel a fővárosi kereskedelem érdekei irányában viseltetnek.

Ezután pontonként felolvastatták a magánhajózásra vonatkozó szabályzat.

Az 1. §-hoz észrevétel nem tétetett s így ezen szakasz változatlanul elfogadtatott.

A 2. §-nál Schlesinger Pál azt indítványozza, hogy a Dunabalparton kikötött hajók köteleztesenek mindennap 400 métermázsa áru kirakodására. Ezzel szemben Feld Ede, Weisskopf Jakab, Popper Gusztáv, Strasser Rezső és Halpert Izidor keveslik a naponkénti 400 métermázsa kirakodást s indítványozzák, hogy a Duna balpartján kikötött hajók köteleztesenek a kikötés napját nem számítva 48 óra alatt a kirakodást megkezdeni és minden további 24 órára számítva 500 métermázsa árut kirakodni. Ezen indítványhoz Laufer Jakab megjegyzi, hogy az teljesen megfelel piacunk viszonyainak. A két indítvány szavazásra bocsátatván, az értekezlet Schlesinger Pál indítványát mellőzi és a második indítványt fogadja el azon módosítással, hogy a kirakodási időbe a vásár- és ünnepnapok bele nem számítatnak.

A 3. §-nál nem történt változás.

A 4. és 5. §§. együttesen tárgyalattak. Feld Ede kiemeli, hogy a magánhajóknak a felrakodásra is ugyanazon hely áll rendelkezésükre, mint a lerakodásra; tehát a 4. szakasz azon intézkedése, hogy a hajónak kiürülése után azonnal távozni kell, károsítja a kereskedelmet. Minthogy azonban a kirakodó hajó kirakodás közben tudhatja már, hogy visszamenet kap-e rakományt, szükséges, hogy a kormányos azt bejelentse, mely esetben a kiürítés utáni napon megkezdheti a felrakodást úgy, hogy minden 24 óra alatt 1000 métermázsaig legyen köteles berakodni. A berakodási időbe vásár- és ünnepnapok, valamint esős napok be nem számítatnak. E felszólalás értelmében nyilatkoznak Reich Lajos, Weiss Jakab s még többen. Az értekezlet a felhozottak értelmében kimondja, hogy kívánatosnak tartja a 4. és 5. §§-ok következő módosítását: «A kormányos kötelessége a hajó kirakodásának tartama alatt bejelenteni, hogy visszamenet árut akar felrakodni, mely esetben köteles a kirakodást követő napon a felrakodást megkezdeni és minden 24 órában, vásár- és ünnepnapokon és esős időt kivéve, legalább 1000 métermázsaig felrakodni.

A 6. §-nál felszólal Laufer Henrik, a ki felhossa, hogy gyakran megtörténik, miszerint a hajókban kisebb maradékok vannak, melyek a hajó elindulását a kikötő helyről késleltetik. Szükséges volna tehát, hogy ily rendkívüli esetekben 2-3 napra 400-500 métermázsa a partra is lerakható legyen. A felrakodást illetőleg hasonló kívánna Feld Ede. Miután még többen szólottak hozzá e kérdéshez, az értekezlet határozottan kimondja, hogy kívánatosnak tartaná, ha a vásárfelügyelőség megengedné,

hogy úgy a felrakodásnál, mint a lerakodásnál kisebb mennyiségek és rövid időre a rakparton is elhelyezhető legyenek.

A 7. §-hoz felszólalás nem történt, miért is az észrevétel nélkül elfogadtatott.

Az értekezlet ezután a jegyzőkönyv hitelesítésére Halpert Izidor, Ertner Arthur, Strasser Rezső és Mauksch József urakat küldi ki és miután Freund Zsigmond elnöknek az értekezlet vezetéséért Steiner József jegyzőnek a jegyzőkönyv viteleért köszönet szavaztatott, az értekezlet véget ért.

A hozott határozatokról a fővárosi partheosztási bizottság az értekezlet jegyzőkönyvének átküldése útján fog értesíteni.

Vidéki kereskedők insolventiái.

Egy előkelő vidéki czégtől veszszük a következő sorokat:

»Nulla dies sine — insolventia! A lapok minden nap nagy számu fizetésektelenségeket közölnek. Vajjon mi az oka ezen szomorú jelenségnek? A roszt üzletmenet, az általános áru-értécsökkenés? Mindenesetre ezen tényezőknek nagy részük van a bajban — de a főokot ezen szomorú állapot előidézésében a nagykereskedők könnyelmű és insolid hitelnnyújtásában találom. A budapesti nagykereskedő nagy forgalom elérése czéljából igyekszik áruin tudni és egy cseppet sem válogatós azon emberekben, a kiknek hitelt nyújt.

Némely vidéki kereskedő nem is merészelne a budapesti nagykereskedőhöz fordulni hitel nyújtásáért, de e tekintetben a kereskedőházak utazói tüllőnek a czélon, ami érthető annyiban, mert ők üzletek kötésére lettek kiküldve és ha üzlet nélkül térnek vissza, főnökük elcsapja őket és így nem marad más hátra, mint utjukban hitelezni az árukat mindazoknak, a kik készek azokat elfogadni.

Minél nagyobb mennyiségeket képesek eladni, akár hitelbe, annál inkább nyeri el főnökük meglegedését. Ily módon jutnak nagy összegű árukhoz a vidék legsejtes elemei. Boltot bérelnék, czéget tesznek ki és lévén hitel, van áru is a nélkül, hogy egy rézkrajczár alaptőkéjük volna.

És aztán a budapesti nagykereskedők oly árakban adják el a selejtes elemeknek áruikat, melyek mellett a haszonra való elárusítás teljes képtelenség. Persze a nagykereskedőnek számolni kell a nagy rizikóval, melyet a könnyelmű hitelnnyújtás magával hoz és az esetleges veszteségekre a magasabb eladási árakból alapot kell létesítenie.

Eljön a fizetési határidő: a vidéki kereskedőnek pénzt kell teremteni a portékából, elprédálja azt fele-, harmad- vagy negyedárban, csakhogy valami pénzt fizethessen hitelezőjének.

A vidéki szolid kereskedő e mellett tönkremegy, mert addig, míg az újabb kereskedők meg nem buknek, nem képes portéka készletéből semmit sem értékesíteni, dacára annak, hogy olcsóbban képes eladni áruit, mint a hogy versenytársa azt a budapesti kereskedőtől beszerzi. De nem konkurrálhat oly versenytárral, kinek az áru a fentebbi mód szerint egy krajczárjába sem kerül.

Ha aztán a bukás beáll, a budapesti czegek sagnakbugnak és fenyegetődznek bünyfenítő eljárással s más effélékkel.

Holott a vidéki tömeges bukások értelmi szerzői maguk a budapesti nagykereskedők. Ők nevelik föl a vidéki insolid elemeket, insolid hitelnnyújtásokkal és akként tönkre teszik a vidéki kézműáruüzletet, mely ma-holnap teljesen megszűnik a vele foglalkozóknak kezesetet nyújtani.

Minthogy a budapesti nagykereskedők teremtik a

vidéki bünbakokat vétkes eljárásuk által, nagyon tanácsos volna, ha az illetékes körök figyelme ráirányoztatnak ezen körülményekre. Kivánatos volna továbbá, ha csödesetekben a törvényszékek szakértők által szigorúan megvizsgáltatnák azt is, hogy rendes napi árban számitották-e fel az árut a csödbe jutottaknak. És oly esetekben, midőn a szakértők konstatálják azt, hogy a nagykereskedők a napi áron felül adták el az árukat és ugyszólván ezáltal csödbe kergették a vidéki áldozatot, fel kellene menteni a vidéki bünbakot és elítelni a csöd értelmi szerzőjét. Csakis ily módon lehetne a mostani szomorú állapotoknak elejét venni, melyeknek okozói egyedül a könnyelmű hitelezők.»

Igy szól a levél, melylyel nem értünk ugyan teljesen egyet, de azért kiadtuk, mert érdekesen és mindenestre eredeti szempontból tárgyalja a vidéki kereskedők tömeges bukásainak okait. Kivánatos volna, ha a kereskedői körök figyelemre méltatnék a közleményt.

Különfélék.

— **Gabonák átvétele állomásokon.** Vidéki kereskedők között utóbbi időben sok perpatvar fordul elő. Ugyanis némelyek oda magyarázzák a tőzsdei jogszokások 45. §-át, hogy az átvételt reggeli 8 órakor meg kell kezdeni. Előfordult esetben a szállító óvást emelt vevő ellenében, mert reggel 8 órakor nem jelent meg az átvételhez, hanem csak 10 órakor és e miatt megtagadta az áru átadását. Felesleges perek kikerülése végett tudatjuk olvasóinkkal, hogy a reggel 8 órakor megkezdendő átvétel csak piacunkra vonatkozik. Állomásokon, hol az átvétel az üzlet természeténél fogva sokkal kevesebb időt igényel, átveheti a vevő az árut a teljesítés napján mindaddig, míg az állomásokon hivatalos feladás lehetséges.

— **A gyarmatáru kereskedő segédek helyzete** javításának kérdésével foglalkozott a napokban egy értekezlet Berlinben. Kimondották, hogy az üzleti órák rövidebbre szabandók s hogy vasárnap az üzletek zárva tartandók. Kivánatosnak jelentették ki, hogy továbbképző iskolák állíttassanak föl a kereskedő segédek részére. A főnökök utasítandók volnának, hogy a kereskedő tanoncok képzésére több gondot fordítsanak, mert a tanoncz, ha felszabadul, rendszerint oly csekély képzettségű, hogy mint segéd nem boldogulhat és csak növeli a proletáriátust. Az értekezlet elhatározta, hogy a kereskedő ifjak egyesületével karöltve a fentebbiek tárgyában kérvényt intéz a birodalmi gyűléshez.

— **Új nemű vasuti menetjegyek.** Amerikában ez idő szerint a vasuti menetjegyek egy új nemével tesznek kísérletet. Kis könyvekbe van 1000, 500, 100 vagy 50 darab menetjegy egy lapra nyomtatva. Kisebbség a levéljegyeknél, széleikben leszakíthatás végett átlukasztvák, s mindegyikük egy angol mértföldre érvényes. Lehet belőlök tetszés szerint kettőt, huszat vagy ezret venni s a vasut köteles minden mértföld menetért egy ily jegyet elfogadni. Az utas tehát nem kénytelen a pénztárnál utjának czélját megmondani, hanem meg vevén a szükségelt számú jegyeket, azokból az utazás mértföldjeinek megfelelő számú darabot a kaulauznak kézbesít. Minden eddigi kellemetlenségek, mint jegycsere, elveszett vagy nem használt jegyek stb. elesnek. E kis jegyek mindenütt készpénz gyanánt kelnek. A vasutak általuk kevésbé csalatnak meg, az utasok pedig kevésbé zaklattatnak. Ez új be rendezés a jobb módú utazóknál nagy tetszésre talált, s már is több vasuton alkalmaztatik.

— **Egy fővárosi haladó pénztintézet.** A *budapesti hitelegylet mint szövetkezet* (király-utca) 1883. év elején alig 2000 frt törzstökével kezdette meg működését; most már körülbelül 3000 drb 25 frtos részletjegy van forgalomban, úgy hogy az intézet törzstökéje 75.000 frtra emelkedett. Az intézet még csak 1000 drb részletjegyet bocsát ki és akkor valószínűleg belép a részvénytársaságok sorába. A részletjegytulajdonosok ez évben 7% osztalékot kapnak. Az intézet közgyűlése király-utca 52. sz. a. febr. 18-án tartatik meg. Ugy látszik a kisebb intézeteknek nagy jövőjük van fővárosunkban, kevés regeivel dolgoznak, a középosztályu kereskedő és iparos körökből oda viszik a feleslegeket és ugyancsak onnan fedezik hitelbeli szükségletüket.

— **Egy boldog ország.** A hamburgi német bank a közelebbi napokban fogja piacra hozni a norvég államkölesön második felét 14 millió márka összegben. Ezen értékpapir, mely 4%-ot kamatoz, igen magas árfolyamon emittáltatik, a mi Norvégia államhitelét előnyös színben tünteti föl. Az új kölesön különben a régi 4 $\frac{1}{2}$ %-os norvég államadósság törlesztésére fordítatik, mert Norvégiának más czélokra nincsen szüksége kölesökre. Egyenes adókat a norvég nép csak hallomásból ismer és mégis az állami bevételek, a melyek főleg vámjövedelmekből és a vasutak üzeméből erednek, nemcsak hogy fedezik a szükségleteket, hanem 1882/83-ban 4 $\frac{1}{2}$ %, 1883/4-ben közel hat millió korona fölösleget eredményeztek. A közoktatásra és az utépítésre Norvégia évről-évre nagyobb összegeket áldoz és hogy a nép erkölcsi és vagyoni jóléte mennyire emelkedik, bizonyítja ama tény, hogy a pálinkaadó, bélyegadó és játékkártyaadó évenként kisebb hozadékot ad, ellenben a takarékbetétek folyton emelkednek. Hadügyi czélokra az országnak földrajzi helyzeténél fogva nem sokat kell áldoznia s ekként Norvégia államadósságra mindössze 106 millió koronára rug, mely összeg azonban bőven fedezve van a vasutakra fektetett tőkék által. Ily körülmények közt nem csoda, ha a norvég 4%-os államkötvény 98—99-es árfolyam mellett is szívesen vásárolt értékpapir.

— **A román rongykiviteli tilalom megszüntetése.**

A román kormány által a múlt év végén a rongykivitel megtiltására vonatkozólag kibocsátott rendelet visszavonatot s a rongyra 10 frank kiviteli vám rendeltetett el.

— **A kiállítás és iparosok.** A vidéken sok kellemetlenséget és nagy visszatetszést szül az iparosok körében az a körülmény, hogy a kiállításon való részvétel igen sok pénzbe kerül. Így a Kaloocsa Néplap felemlíti, hogy az ottani helyi kiállítási bizottságnak sok bajt és nehézséget okoz a fődözendő költségek előteremtése, amit csak súlyosabbá tesz azon körülmény, hogy 4—500 forint kiadási többletet eredményezett az országos bizottság által megállapított szekrénydíjak előre nem is sejtett nagysága. Az 1883-ik évben kiadott kiállítási utmutató ugyanis azt mondja, hogy a szükséges asztalokat, állványokat s szekrényeket nagyon mérsékelt és olcsó áron bocsátja az országos kiállítási bizottság a kiállítók rendelkezésére, mert az ily állványok, asztalok és szekrények tömeges megrendelése mellett sokkal olcsóbban fognak azok előállíthatni, mint aminő áron az egyes felek képesek lennének azt megszerezni. Az utmutató ezen biztosítása és indokolása folytán a helyi bizottság méltán azt hitte, hogy négyszögméterenkint talán 5—6 frtba fognak ezek kerülni, mint a mennyibe átlag a térdijnek négyszögméterei számítva lettek s e szerint is készíté el költségvetését. Azonban az országos bizottság az országos érdekeknek s a kiállítás külső fényének emelése czéljából oly fényes és nagyszerű állványokat s szekrényeket rendelt, hogy azok, térdija négyszögméterenkint 25—45 frtba jön, mit a kiállítási utmutató csak sejtteni is alig engedett. Tehetős iparosok még elbirják s viselik is a többi költségekkel ezen szekrénydíjakat; de mit tegyenek épen azon szerényebb anyagi helyzettel bíró iparosok, pedig ezek száma majd ötven, kiknek már a munka anyaga és kiállítása is tetemes áldozat? Van pl. egy szegényebb szabómester, ki 40—50 frtot ad az anyagért, 25—30 frtba kerül a készítés s ha még a térdij egy részét is viseli, többlet fődözni nem képes. Még szerényebb anyagi helyzetben vannak a takácsok, kiknek még a megélhetést is lehetetlenné tette

a gyáripar, ugyisintén a kórsósok, tálasok és hályhások, kiknek ipara alig biztosít annyit, (pedig Kalocsán ennek jövője lehetne), hogy abból családjukat tisztességesen eltarthassák. Ezekről általában a szegényebb iparosoktól elég áldozat, ha ők az anyagot és munkát kiállítják, de már négyezredméterenkint 20—30. sőt 35—45 frt szekrénydíj fizetésére s e mellett a szállítás, Budapesten a ki- és becsomagolás tüzkár elleni biztosítás, felügyelet és tisztántartás, irodai költségek és nyomda-kiadások, stb. czimén előírányzatba vett költségekre nem vállalkozhatnak.

— **Agabnavámemelése** Németországban és Franciaországban most már a parlamenteket is foglalkoztatja. A németországi vámemeléseket a kormány úgy szándékozik életbeléptetni, hogy zártörvény megszavazását sürgeti mindenekelőtt. Már 1879, tavaszán, mikor több jelentékeny importczikk vámjának fölemelését indítványozta a kormány, elfogadtatott oly törvény, mely szerint bizonyos megnevezett czikkek után az új vám azonnal szedhető, mihelyt a birodalmi gyűlés a javaslatot a részletes tárgyalásnál elfogadta. Nálunk is alkottatott az 1882-iki vámemeléseket megelőzőleg ilyen zártörvény, a mely néhány fontos czikkre nézve a magasabb vámokat azonnal megállapította, nehogy azon hetekre terjedő időköz, melyben a terjedelmes új tarifa a magyar és osztrák parlamentben elfogadtatik, felhasználja a spekuláció s nagy tömegekben importáljon kisebb vám mellett oly czikkeket, a melyeknek vámtételei közelebb föl emeltetnek. A német birodalmi kormány most, hir szerint, tovább megy, a mennyiben azon naptól fogva, mikor a vámemelésről szóló javaslat a birodalmi gyűlés elé terjesztetik, a vámhivatalokban jegyzék vezetetik azon fontosabb behozott czikkek mennyiségéről, melyeknek vámjá emeltetik és a vámkülönbözetet azután pótolnia kell az importőrnek. E szerint ez a rendelkezés visszaható erővel fog birni; mindenestre csökkenteni fogja a kapuzárás előtti tömeges importot, a melyből csak a spekulációnak van haszna. — A francia kamarában hét-főn kezdik tárgyalni a gabna vámokat. Ezen az ülésen Hoyos gr. osztr.-magyar nagy követ is jelen volt. Az első szónok Janglois képviselő a vámok ellen beszélt. Utalt arra, hogy a francia gabona már 1860-ban drágább volt, mint a külföldi, a háziállatok pedig olcsóbbak voltak mint külföldön. Franciaországban a föld készítség-szorta drágább mint Ausztráliában és Amerikában. A küzdelemhez tudományos módszer kell, mely több tőkét igényel, de nagyobb eredményeket ad. A mezőgazdasági válságnak határozott jellege van. Franciaországban kezdődött, ahol milliárdok kellettek a háboru által okozott károk pótlására. A válság, mely 1879-ben kezdődött, 1882-ben lett akuttá. A kormány kijelentette, hogy csak olyan vámt fogad el, mely nem emeli nagyon a kenyérárakat; de akkor a vámemelés nem nyújt védelmet. Inkább oly módokat kell keresni, melyek az előállítás költségeket csökkentik. Az mondják, hogy a vámemelés csak provizórius; de ha a provizórium addig fog tartani a míg a mezőgazdasági hitel és mezőgazdasági biztosítás ügyei rendezve lesznek, akkor soká fog tartani. Jobb volna a mezőgazdasági oktatást előmozdítani, mintsem vámemelést eszközölni, a mely a routine embereinek kedvez, emeli a kenyér árát és nyomorúságot okoz a szegényeknek. Franciaország 80 millió hektoliterrel kevesebbet termel, mint a mennyi a szükséglete. Ezt a hiányt a behozatal fedezi. Tizenhárom év óta csak egy esztendőben történt, hogy a termelés meghaladta a fogyasztást. A vám folytán a szállítási árak is fognak emelkedni és ez legeslegtöbb esetben felszökdteti az árakat. A nyereség 18 millió frank lesz, de ez csak annak a 80.000 földmivelőnek fog előnyére válni, akiknek 4 hektárnál többjük van, míg azok a földmivelők, akiknek kevesebb földjük van, veszteni fognak. Az legalább is kétes, hogy

a vámemelés folytán a gabnatermelés is gyarapodni fog, de a munkabérek semmi esetre fognak emelkedni. A mezőgazdasági munkást fogja terhelni a kenyér megdrágulása. pl. négy font kenyér öt czentime-al többbe fog kerülni, ami 4 tagból álló családnál évi 25 frankot tesz ki. A vámemelés folytán 7.200.000 család veszít és csak 1.200.000 család nyer.

— **Románia kereskedelmi viszonyairól** monarchiánk krajovai konzulja a következőket jelenti: A bevételi czikkek közül a liszt, mely még csak kevéssel ezelőtt is $\frac{9}{10}$ -részben Magyarországból hozott be, ma már nagyobb részt belföldi malmokból kerül és csak egy kevés, még pedig a finomabb fajtából hozatik még Dél-Magyarországból be. A borseszésvitele, mely igen keresett czikket képez az alkonzuli területen, hasonlóképen a legcsekélyebbre apadt le. E czikk is úgy, mint a liszt, a belföldi termés emelkedése folytán mind kevesebb behozatalra szorul, úgy hogy hovaelőbb az egész szükséglet a belföldről lesz fedezhető. A posztó-ipar is mutat föl haladást, úgy, hogy a durvább posztóneműek az erdélyi halina-posztókkal a versenyt mindinkább kiállani kezdik; mindamellett a posztóbehozatal Erdélyből egyelőre még nincs veszélyeztetve, a mennyiben a belföldi posztógyártás a kellő pénz híjából a szükséges mennyiséget még távolról sem képes előállítani. A kőszén igen fontos bevételi czikket képez és legnagyobb részét az osztrák-magyar államvasut szolgálta és hozza be. A belföldi kőszén elégtelen és roszt. Mezőgazdasági gépek részint monarchiánkból, részint Angliából vitetnek be; vaskékek kizárólag Magyarországból. Felemlítendő, hogy a kísérletek kőolaj nyerésére mindeddig nem vezettek sikerre. A mi a kereskedelmet illeti, kétségtelen, hogy a monarchiánkkal való kereskedelem játssza a krajovai kerületben a főszerepet; hogy az élénk összeköttetés azonban még inkább növeltesse, szükséges volna, hogy az osztrák-magyar iparosok jobban alkalmazkodjanak a romániai vevők igényeire. E tekintetben jól tennék, ha megbízható ügynököket tar anának a fontosabb kereskedelmi városokban, vagy legalább is utazó ügynököket küldenének mindgyakrabban a különféle helységekre. Ily ügynököket közösen küldhetnének többen is; kívánatos volna továbbá, ha olcsóbb szállítási díjtételeket léptetnének a Romániával való forgalmat közvetítő közlekedési vállalatok életbe. A mi a hitelviszonyokat illeti, azok általában nem mondhatók a legkedvezőbbeknek. Ámbar vannak egyes igen reális és hitelre érdemes üzletemberek, mégis a többiről ez nem mondható. Ez leginkább onnan van, hogy Krajovában a legtöbb még egészen fiatal ember csakhamar önállóság után törekszik, a szükséglet gyakorlati ismeretekkel és képességgel, valamint kellő tőkével azonban természetesen nem rendelkezők, ugyszólván egészen a hitelre alapítják üzletüket. Nem csoda tehát, ha ezek legnagyobb részt tönkre jutnak. A Romániával való kereskedelemben a főnebbieken kívül még a következők gyakorolnak hátrányos befolyást: a) a magas vámok, b) a vámkezelési eljárásnál üzött visszaélések, c) magas adók, községi és kerületi pótlékok stb., d) a fogyasztási czikkekre kivetett magas kapuadók, e) a költséges igazságszolgáltatás, f) megfelelő váltóeljárás hiánya stb.

— **A magyarországi vasutak üzleti bevételeit** 1884. évben a következő összeállítás tünteti fel összehasonlításban az 1883-ki bevételi eredménnyel: Magyar kir. államvasutak: 25.976.365 (+ 1.024.771 frt), km.-ként 7164 frt (— 125 frt). — Arad-temesvári vasut 298.350 frt (+ 4633 frt), km.-ként 5234 frt (+ 81 frt). — Alföld-fiumei vasut 1.870.001 frt (— 488.573 frt), km.-ként 4767 frt (— 480 frt). — Magyar észak-keleti vasut 3.008.110 frt (+ 48.156 frt), km.-ként 5203 frt (+ 83 frt). — Kassa-oderbergi vasut magyar része 2.961.644 frt (+ 63.977 frt), km.-ként 8142 frt (+ 160 frt). — Magyar nyugoti vasut magyar része 1.373.625 frt (+ 31.229 frt), km.-ként 4504 frt (+ 103 frt). — Első magyar-gácsországi vasut magyar része 456.628 frt (+ 53.399 frt), km.-ként 3805 frt (+ 445 frt). — Osztrák magyar államvasut magyar része 17.955.151 frt, km.-ként 13.409 frt (1883. évre nem mutatható ki). — Nagy-kikinda nagy-beckereki vasut 139.380 frt, km.-ként 1980 frt (1883-ban még nem volt üzemben). — Déli vasut magyar része 7.847.512 frt (— 220.097 frt), km.-ként 11.195 frt. (— 314 frt). — Kőszegszombathelyi vasut 29.537 forint (+ 14.101 forint), km.-ként 1737 forint (— 638 frt). — Budapest-pécsi vasut 1.402.708 frt (+ 125.839 frt), km.-ként 4.759 frt (+ 427 frt). — Mohács-pécsi vasut 1.311.985 forint (+ 140.980 frt), km.-kint 19.209 frt (+ 2.182 frt). — Bécsbarcsi vasut 543.879 frt (— 33.767 frt), km.-kint 7.986 frt (— 496 frt). — Győr-sopron-ebenfurti vasut 686.088 frt (+ 64.477 frt), km.-kint 5.814 frt (+ 546 frt). — Arad-kőrösvölgyi vasut 299.004 frt (— 27.160 frt), km.-kint 3.322 frt (— 302 frt). — Arad-csanádi vasut 436.682 frt (+ 139.011 frt), km.-kint 2.426 frt (+ 480 frt). — Szamosvölgyi vasut 171.258 frt, (+ 30.00 frt), km.-kint 3.644 frt (+ 639 frt). — Szatár-nagybányai vasut 60.763 frt, km.-kint 996 frt (1883. évben még nem volt üzemben). — Debreczen-hajdu nánási vasut 15.930 frt, km.-kint 1.547 frt (1883-ban még nem volt üzemben). — Össz. 66.843.600 frt (+ 19.450.507 frt). (A külömbözet az 1883.

évhez képest azért mutatkozik oly nagyoknak, mert az 1884. évi bevételek közt az osztrák-magyar államvaspálya-társulat magyar vonalai is és pedig december hóra 1.515,329 frt. — az egész 1884. évre pedig 17.955,151 frttal befoglalvák, míg azok az előző évre, midőn e vasut számadásai még nem voltak elkülönítve, ki nem mutathatók s így a megfelelő összegekbe sem voltak befoglalhatók).

— **Kereskedelmi elite-bál.** A fővárosi magánhivatalnokok körének mult héten tartott bálja igen fényesen sikerült. Fővárosunk előkelőségei nagy számban jelentek meg és a vidgató nagy terme zsufolásig telve volt. A bál tiszta jövedelme — mintegy 500 frt — a kör által létesítendő könyvtárra fog fordíttatni.

— **Felolvasás.** E hó 14 én érdekes felolvasást tart a fővárosi magánhivatalnokok körének helyiségében *Bek-sics* Gusztáv országgyűlési képviselő a *felsőház reform-járól*. A felolvasást társasvacsora követi.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

— BUDAPEST, február 7. —

Heti jelentés a budapesti gabonatözsdeiről.

— A *Magyar Lloyd* eredeti tudósítása. —

A legutóbb beérkezett jelentések szerint az utóbbi száraz, fagyos időjárás a vetésekre, főleg pedig a *repczére* káros hatással volt, melynek mérvét azonban még most nem lehet határozottan megállapítani; legkevésbé szenvedtek a vetések a dunántul és az alföld északi részében. Takarmányhiány miatt országszerte panasz-kodnak. Az üzlet a hét elején csendesült, a hét közepén az irányzat valamivel szilárdabb lett, úgy hogy a hét végén a gabnanemek árai változatlanul zárulnak.

Takarmányzikkékben a hozatal csekély, az irányzat szilárd, az áruk emelkedők.

Heti üzletünk menetét a következőkben részletezzük:

Buza. A hét elején a külföldi tözsdékről érkezett olcsóbb árfolyamokra az áruk gyengültek 5—10 krral. A hét közepén malmaink jobb vételkedvet tanusítottak, az irányzat kedvezőbbé alakult, az áruk 5—10 krral emelkedtek és így a hét folyamában az áruk teljesen változatlanok maradtak. Heti forgalmunk 100,000 métermáza. Allomásokon kevés üzlet volt, elkelt: *Mezőturon* 79,5 kilós 8.25—8.30 frt, *Mezőberényben* 78,5 kilós 8—8.10 frt. *Gyomán* 79 kilós 8.30 frt.

Sárgás buzákat elkelték: *Esztergomban*, *Váczott*, *Érsekújváron* 76 kilós 7.60—7.65 frt, 77 kilós 7.70—7.75 frt, 79 kilós 7.95—8 frt, 80 kilós 8.25 frt.

Rozs. Finom fajokban hiány mutatkozik és ezek 5—10 krral drágábban eladhatók. Közép és silány fajok változatlanok maradtak.

Piacunkon csak középminőségű kelt 7.20—7.35 frtig. Állomásokon eladatott: *Hatranban* 7.15—7.20 frt, *Jászberényben* 6.95—7 frt, *Félegyházán* 6.70—6.75 frt, *Kecskeméten* 6.80—6.85 frt, *Kis-teleken* 6.55—6.60 forint.

Arpa az üzlet teljesen változatlan, takarmányfajok 6.20—7 frtig fizettetnek. Finomabb fajokban nincs forgalom, égetni való névleges ára 7.30—7.80 frt, serfőzdei névleges ára 8.10—9.20 frt.

Zab szilárd, 10—15 krral emelkedett. Hajoáru 6.35—6.45 frtig, vasuti áru 6.65—6.85 frton kelt.

Tengeri ó áru változatlan, 6.60—6.65 frtig kelt.

Új tengeri szilárd, 10—15 krral emelkedett, 5.65—5.75 frtig eladható.

Repcze nem volt semmi üzlet, káposzta repczéért tulajdonosok 12.50 frt követeltek. Új káposztarepcze aug.—szeptemb. 12⁷/₈ frton köttetett.

Gabona határidők.

Jelentéktelen árváltozások mellett kevés üzlet volt.

Buza tavaszra márczius—áprilisra 8.20—8.27 frt közt köttetett.

Buza őszre szept.—októberre 8.84—8.77 közt kelt.

Zab tavaszra márczius—április 6.70—6.81 forint közt köttetett.

Tengeri május—júniusra 5.81—5.75 frt közt köttetett.

Zárlati árfolyamok.

Buza tavaszra márcz.—áprilisra 8.25 pénz, 8.27 áru.

Buza őszre szept.—okt. 8.81 pénz, 8.83 áru.

Tengeri máj.—jun. 5.79 pénz, 5.81 áru.

Zab tavaszra márcz.—ápr. 6.79 pénz, 6.81 áru.

Káposztarepcze aug.—szept. 12⁷/₈ pénz, 13 áru.

Köles és kása.

— *Schmidt és Császár kölesgözmalom és árpagyönggyár jelentése a Magyar Lloyd részére.* —

Köles. A mult héten jegyzett határozatlan jellegű üzlet e héten folytatást nyert, a vevők és eladók közötti nézeteltérések nem egyenlítették ki, minél fogva nagyobb kötés nem jött létre; az áruk névlegesek 5.75—6.20 frt.

Köleskása. A lanyha irányzat még mindig tart, a kereslet csekély, az áruk nem változtak, közönséges 11.25 frt, fényezett 12.25 frt.

Köleskorpa és dara iránt élénk hangulat mutatkozott s nagyobb mennyiségek lettek eladva, az áruk nem változtak, 2.60 frt az elsőért, 4.30 frt az utóbbiért.

Árpagyönggyben kellemes üzlet volt változatlan áruk mellett.

Arpalisztnben kereslet nem mutatkozik, az áruk névlegesek.

	0	1	2	3
frt	9 ¹ / ₂	9.—	8 ¹ / ₂	8.—

Hüvelyes vetemények.

— *Adler Sándor hit. tözsdéügnök jelentése a Magyar Lloyd részére.* —

Hüvelyesekben az üzlet e héten is gyenge volt.

Bab eladatott mintegy 800 mm.; néhány krral olcsóbb áron romániai 9—8.90 frt, *dunavideki* silány 8 frt, *erdélyi* 8.50 frt; névlegesen jegyezteknek *törpe* bab Gyöngyös 10.40 frt. *Félegyháza* 10.25 frt, helyben 10.50—10.75 frt, *nagyszemű* bab helyben 9 frt, *tarka bab áru hiányában* nem volt üzlet 6—6.25 frt pénz; *barna* bab el van hanyagolva 7.25 frt.

Szilva és szilvaiz.

— *Harsányi Adolf jelentése a Magyar Lloyd részére.* —

Szilvában és szilvaizben az irányzat és az áruk változatlanok. Igen csekély forgalom mellett 75—85 darabos 11.25 forinttal, 80—85 darabos 10.75 frt, 85—90 drbos 10 frt, 90—100 darabos 8.75 frttal jegyeztetett. 1885-ik szilvában 200 mm. 10 frttal köttetett okt.—novemb. szállításra zsákban.

Magvak.

Radwaner J. L. hites tözsdéügnök jelentése a Magyar Lloyd részére.

A hét folyamában nem volt említésre méltó forgalmunk. Névleges áraink 100 kilogrammonként a következők:

Vörös heremag elsőrendű 51—52 frt. *Magyar luczerna* 56—57 frt. *Francia luczerna* 84—86 frt, *Olasz luczerna* 72—74 frt. *Esparsette* 15—16 frt. *Bükköny* 6¹/₄—6³/₄ frt. *Muharmag* 7—7¹/₄ frt.

Zsiradékok.

— *Glink Henrik terménykereskedő jelentése a Magyar Lloyd részére.* —

A kelendőség igen vonatott, ez okból vevők tartózkodók, árutulajdonosok tartózkodása folytán a csendes irányzat dacára az áruk változatlan maradtak. Mai árjegyzéseink 100 kilogramm-ként első költségek: Városi zsír hordóstu 53 frt pénz, 53.50 frt áru. Városi zsír hordó nélkül 51.50 frt pénz, 52 frt áru. Fehér táblás szalonna 45 frt pénz, 45.50 frt áru, füstölt szalonna 51.50 frt, 52 frt áru, vidéki szalonna 41 frt pénz, 41.50 frt áru.

S z e s z.

Kohn és Kollmann cég jelentése a Magyar Lloyd részére.

Az üzletben kedvező hangulat mutatkozik, Bécsből jelentékeny áremelkedés jelentetik, tulajdonosok ennek következtében magas árkövetelésekkel lépnek fel. Mai árjegyzéseink 10.000 liter liter %-ként első költségek: Nyers szesz finomítottknak 26³/₄—27 frt. nagyban 27¹/₂ frt. fogyasztásra 28¹/₄—28¹/₂ frt. Élesztő s-esz 30¹/₄ frt pénz, 30¹/₂ frt áru, finomított szesz 29¹/₄ frt pénz 29¹/₂ forint áru.

Petroleum.

— *Schmidek és Grünstein jelentése a «Magyar Lloyd» részére.* —

Az üzletben legutóbbi jelentésünk óta változás nem állott be. Mindenütt pang az üzlet, a fogyasztási szükséglet csökken és ezen cikkben a közel jövőben sem várható impulzus. Helyi piacunkon, amerikai petroleum vám nélkül 11.75—12 frt volt 100 kilónként.

Kőbányai sertésvásár.

Az első magyar sertéshizláló részvénytársaság jelentése a «Magyar Lloyd» részére.

Az e heti üzlet vontatott volt és a mérsékeltbb fogyasztás miatt a hét végén lanyha az irányzat uralkodott.

Heti átlagos árak: magyar szedett 260—320 kilo nehéz 46 $\frac{1}{2}$ —47 kr., 180—240 nehéz 45 $\frac{1}{2}$ —46. Transitóban szerbiai 42—46 $\frac{1}{4}$ kr. románi 44—47 kr. netto különként.

Eleség árak: Tengeri új 5.90 kr. Árpa 8.10 Kőbányán.

Helybeli állomány: január 30-án maradt 58935 db. Ehez felhajtás alsó-magyarországból 1679 db., Szerbiából 2562 db., m. kir. államvasuton hi. ott 2108 db., makkos 3602 db., vidékről 56 db., a budai vámnál 38, összesen 10045 db. *Elhajtás:* Felsőmagyarországba 183 db., Bécsbe 1515 db., Bodenbachon át 722 db., Ruttkán át 1636 db., budapesti fogyasztás 3122 db., kültekkel 300 db., kőbányai szalonnatermelők 300, Csehországba 875, összesen 8654, maradt 60,326 db.

A részvénytársaságokban van 111.47 db. sertés. Az egészségügyi és transito szállásokban maradt jan. 30-án 3160 db., ehez felhajtott 2562 db., összesen 5722 db., elhajtott 1741 db., elhajtott 3981 drb. és pedig 3803 db. szerbiai 179 db. romániai.

Heti jelentés a budapesti értéktőzsdéről.

— *A „Magyar Lloyd” eredeti tudósítása.* —

A lefolyt hétnek nincs különös jellemző vonása. A tőzsdei üzlet folytatólag azon áramlatot követte, mely az előző héten dominált. A járadékok folyton emelkednek árkeletükben és velők a rokon természetű más papírok, nevezetesen az államosított vasutak czimletei. Javultak a magyar földhitelintézet záloglevelei a magyar hitelbankkal kötött egyezmény következtében, bár ezen bank, úgy látszik, semmit sem tett még e záloglevelek áremelkedése érdekében. Orvendetesnek tartjuk, ha a javulás kiterjed oly czimletekre is, melyeknek áremelkedése a hitelt igénylő földbirtokosok hasznára válik. A hét eseményei közt megemlítendő az osztrák-magyar bank közgyűlése s a magyar állampénztárak 1884-ik évi kezelésének nyilvánosságra bocsátása. A bank közgyűléséről érdemes megemlíteni a jelentés azon részét, mely a közgazdasági helyzetről nyilatkozik és abban kulminál, hogy a hitelnyújtásban nem közönséges óvatosságra van szükség. Az állampénztári kimutatásokat a tőzsde kedvezőleg fogadta s méltán ítélte ekként. Mert ha a tagadhatatlan kényes anyagi viszonyok közt az egyenes adók annyira kielégítő módon, a közvetett adók és jövedékek pedig várákozáson fölül jól fizettek: akkor joggal teheti föl a pénzpiac Magyarországról, hogy bírja terheit és méltó az egyre javuló hitelre. Egyetlen érzékeny pontja a kimutatásnak az államvasutak leszállott bevétel, de ilyen visszamaradás minden más vasutnál is jelentkezett; és ha e bevétel csökkenése egyéb jeleknél jobban demonstrálja a gazdasági helyzet nehézségeit, az export nagyon késői megindulását: az államvasuti rendszer ellen ez a tény mit sem bizonyít. A pénzpiac kedvező hangulata oly szilárd volt, hogy a Khartum eléstéről tegnap érkezett leverő hír sem volt képes megindítani a fölfelé törekvő irányzatot.

Nyilttér. *)

(Néhány figyelemre méltó szó az utánzásokról.) Azok a perek, melyek bejegyzett védőjegyek utánzása vagy a vásárló közönség jóhiszeműségének egyéb félrevezetése miatt évenként nagy számban foglalkoztatják a törvényszékeket: azt bizonyítják, hogy bizonyos áruk vételénél a legtöbb esetben mily óvatosoknak

*) Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

kell lennünk. Az ily hamisítók majd minden árúczikkben próbálkoznak s ha valamely készítmény kiváló sajátosságai által megnyerte a közönség tetszését, biztosak lehetünk, hogy előbb-utóbb egész sora az utánzásoknak keletkezik, melyek az eredeti, a valódi készítménnyel gyakran egy közös nevet, illetőleg „jelzést” — de nem is egyebet — viselnek. Hogy az ily utánzások olcsóbbak lehetnek, mint az eredeti, azt minden jó belátású könnyen felfoghatja: nemkülönben azt is, hogy az ily utánzótt tárgyért kiadott bármely csekély ár csak sárba dobott pénz, midőn az — mint rendes ugy is van — az eredeti, készítménynek semmi jó tulajdonságaival nem bír.

A többek közt, a mindenütt ismeretes s kitűnő jó tulajdonsági miatt úgy az orvosi tekintélyek, mint a nagy közönség által fejfájással, szivdobogással, nehéz légzéssel, szédüléssel, étvágytalansággal stb. stb. járó székrekedéseknel oly igen kedvelt. Brandt Richárd gyógyszerész féle svájci labdacok is azok, melyeket már többféleképp, még saját nevének bitorlásával is, utánozni megkísérlettek. A perek egész sora, mely a hamisítók ellen a törvényszékeknel megindított, elég meggyőző bizonyítékokat szolgáltatott ugyan, de még a gyakran igen érzékeny büntetésekre szóló ítéletek se voltak képesek megakadályozni azt, hogy ismételve új utánzók s hamisítók ne álljanak elő. — Ezért a nagy közönség nem figyelmeztethető eléggé arra, hogy a valódi „Brandt Richárd gyógyszerész svájci labdacokai” vételénél megfigyelje, hogy azok oly ércdobozkákban vannak, melyek czimlapján egy fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névalírása kell, hogy meglegyen, és a melyből egy dobozzal csak is 70 krajczárért lehet venni.

Minden más, e leírással a legpontosabban nem egyező doboz, nem a valódi, s ezért visszautasítandó, s csak hálára kötelez az, ki az utánzókat, törvény elé állítás végett, a valódi svájci labdacok készítőjének Brandt Richárd gyógyszerész úrnak Zürichben tudtul adja.

Tőzsdei megbízásokat

jutányosan, gyorsan és pontosan eszközünk csupán egyszerű provizió felszámítása mellett, mert irodahelyiségünk a tőzsde lehelő közelében lévén, a megbízásokat közvetlen magunk (nem ügynök által) visszzük keresztül, mérsékelt fedezet mellett u. m.:

25 drb osztrák vagy magyar hitelrészvényre	250 frt
25 » » államvasut	250 »
25 » magy. lesz. és pénzváltóbank	200 »
5000 frtos arany- vagy papírjáradékra	150 »

kézpénzben vagy értékpapírokban.

Előlegek értékpapírokra minden magasságban jutányos kamat mellett adatnak.

Mindennemű értékpapírok, arany- és ezüst-pénzek, bankjegyek napi árfolyam szerint eladatnak és vétetnek

Szepesi & Petrich,

bank és váltóüzlet.

Budapest, Dorottya-utcza 14. sz.

(Régi Lloyd-épület.)

Postai-és vasuti utánvételeket
leszámítol a
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
utánvételi és leszámítoló osztálya.

Legujabb vasuti dijmérséklések.

mely czikkek szállításánál		A z e n g e d m é n y e k h e l y e v a n			Engedélyezett díjtétel 100 klg-r-kint	Hivatalos	Megtétele az azon dijszabásnak, melyre az engedmény vonatkozik	A 100 kilogramonkinti hivatalos díjtételből való leengedés	Az engedmény keresztüvitelének módja	Megtétele azon okmányoknak, melyek alapján a folyósítás eszközöltetik, és kitétele azon időpontnak, a mikorra ezen okmányok betérjesztendőek:	Különös megjegyzések	
		a következő szállítási vonal számára	honnan	hová								a következő különleges feltételek teljesítése mellett
Az 1-ső külön dijszabásba sorolt áruk Gabona liszt és őrlemények		Nagylak	Szőregh átmenet, Bajor-, Délnémetország és Svájc-országba rendelt küldeményekre	Az 1-ső külön dijszabásba tartozó árukra vonatkozó dijszabási határozmányok fenntartása mellett	14.3	17.9	Helyi dijszabás	3.6	Visszatérítés útján	A felszólamló czégre, mint feladóra szóló eredeti feladási vévények, melyek legkésőbb 1886 márczius végeig bemutatandók		
		Apátfalva			11.5	11.4		2.9				
Makó	9.9	11.3			1.4							
Kis-Zombor	7.4	9.2			1.8							
Mezőhegyes	75.7	81.0			5.3							
Battonya	81.7	87.0	5.3									
Kam.-Major	75.7	81.0	5.3									
Az 1-ső külön dijszabásba sorolt áruk Gabona liszt és őrlemények		Nagylak	Budapest, o. m. á. v. t. dunap. tel.-p. u. fővárosi közs.	Az 1-ső külön dijszabásba tartozó árukra vonatkozó dijszabási határozmányok fenntartása mellett	64.4		Magyar vasuti kötelek-dijszabás II. rész 1. füzet		Rovatolás útján			
		Apátfalva			61.6							
		Makó			60.0							
		Kis-Zombor			57.5							
Liszt	Wildon	Fiume		Használt 4 kerekű kocsiként legalább 10 tonna utáni szállítási díj fizetése mellett				18.60		kocsi-ként frt. bj.		

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos Steiner József.

Morvay és Mérei nyomása, váczi-körut 17. Lázár-utca sarkán.

Más

M

Egész

valahá
és haz
szakké
másut
képzet
Nem s
kolázá
tékber
elérés
alkalm
elkerü
legyen

és ott
ha elv
vábbi
német
külden
az ott
sabbak
testüle
mikor
egész
resked
vissza,
hogya
marad
az any
pontur
nek gy
tokot s
nagyob
kérdés
fiatal
tatkozi
ország
ködésü
java e
ban ja
tudhat
czikke
ismeri
szóval
a kere

A
járás e
delmi
selyem
Lyon e
világ m
véve. M